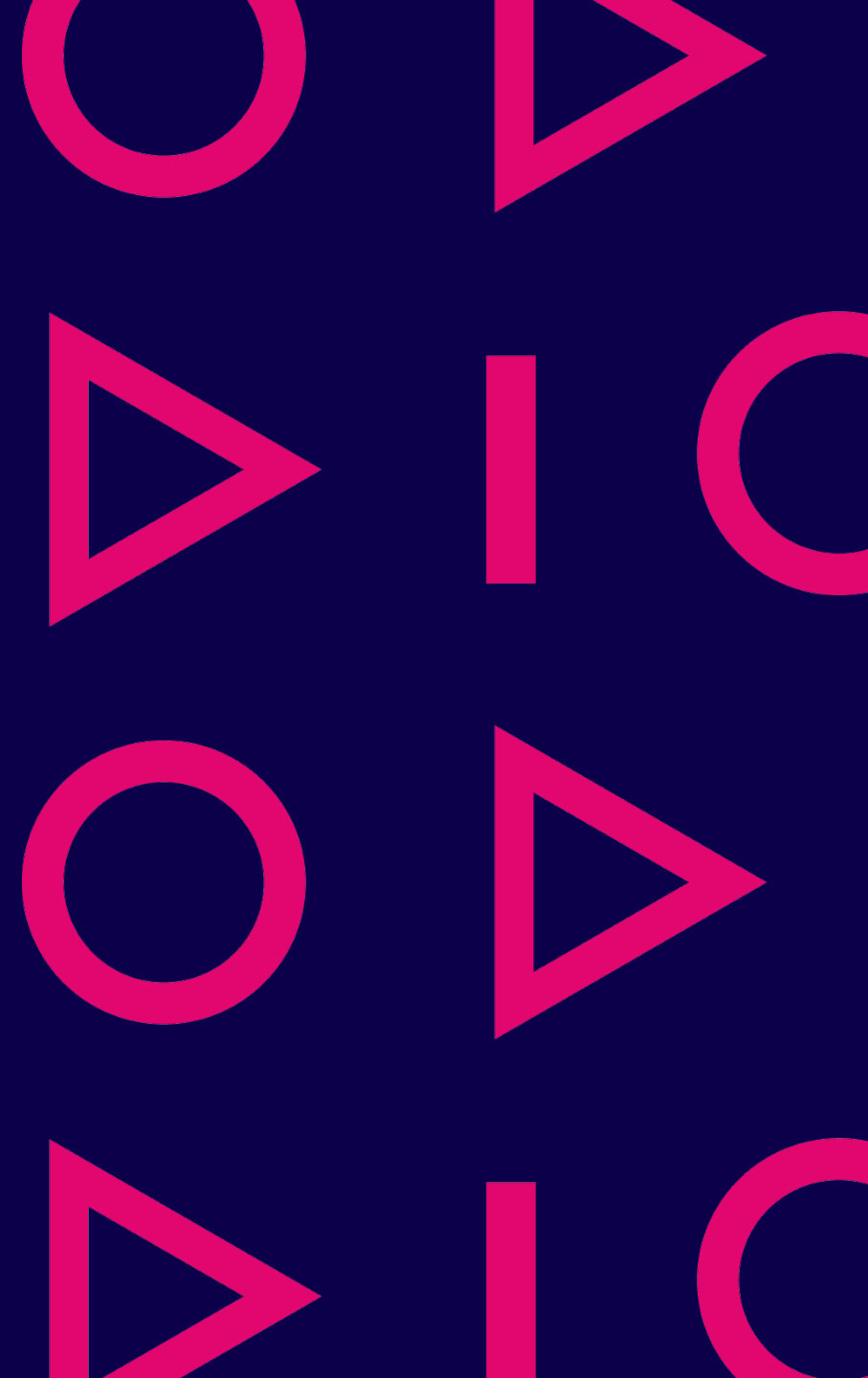

Kirjoitusohjeet Turbinaattori-blogiin

Toimituskunta

Krista Anttila, Rositsa Röntynen, Sari-Maarit Peltola, Venla Saarelainen, Toni Laajalahti sekä Mari Partanen (vapaalla)

Sisältö

- Mikä Turbinaattori?
- Julkaisutyypit
- Julkaisuprosessi
- Kieli
- Kuvat, videot. Lähteet ja viittaukset.
- Projektien tiedot. Kirjoittajatiedot. Kategoriat ja avainsanat.
- Blogitekstin julkaisu ja markkinointi. JUSTUS – julkaisujen tallennuspalvelu.
- **Tarkemmat ohjeet:** julkaisujen lähdemerkinnät ja tekijänoikeudet
 - Miksi alkuperälähteet tärkeitä merkitä
 - Lähdeviitteiden merkintä tekstissä
 - Lähdeluettelon laatiminen
 - Tekijänoikeudet
- Lisätietoa

**Tutustu ohjeisiin aina ennen tekstin
toimittamista toimituskunnalle.**

Mikä Turbinaattori?

Turbinaattori on Jamkin liiketoimintayksikön TKI-työn blogi, jolla on toimituskunta. Tekstit julkaistaan: <https://blogit.jamk.fi/turbinaattori/>

Turbinaattorissa julkaistaan tekstejä, joissa ainakin yhtenä kirjoittajana on Jamkin henkilökunnan jäsen.

Julkaisun hyväksymisestä viralliseksi, julkaisupisteeksi oikeuttavaksi julkaisuksi ei päättä Turbinaattorin toimituskunta, vaan arviointi tapahtuu Jamkin julkaisurekisteriä ylläpitävän kirjaston toimesta ministeriön ohjeiden mukaisesti. **Lisätietoja julkaisupisteisiin oikeuttavista julkaisuista:**

- julkaisurekisteri@jamk.fi
- [Ministeriön linjaus liittyen julkaisupisteisiin](#)

Julkaisutyypit

Turbinaattori-blogissa julkaistaan:

Ammatillisia tekstejä, joilla tavoitellaan julkaisupisteitä

Julkaisu sisältää ja tuottaa uutta tietoa, eikä sitä ole raportoitu aiemmin muussa tiedonkeruussa. Tällöin oleellista on, että teksti liittyy kirjoittajan JAMK-työhön eikä esimerkiksi harrastukseen; lisäksi tärkeä huomioida esim. laajemmat kytkökset yhteiskuntaan. Teksti itsessään on luonteeltaan tällöin objektiivista.

Tekstissä hyvä osoittaa perehtyneisyys aiheeseen ja esimerkiksi aiempiin julkaisuihin. Lisäksi tulee pystyä osoittamaan, mikä on kirjoittajan omaa ajattelua ja mikä jonkun muun. Käytännössä tämä toteutuu parhaiten niin, että tekstissä on viittauksia muihin julkaisuihin (ml. lähdeluettelo).

Julkaisun hyväksymisestä viralliseksi, julkaisupisteeksi oikeuttavaksi julkaisuksi ei päättä Turbinaattorin toimituskunta, vaan se arvioidaan muiden toimesta ministeriön ohjeiden mukaisesti.

Lisätietoa: julkaisurekisteri@jamk.fi

Vapamuotoisia tekstejä, joilla ei tavoitella julkaisupisteitä

Näissä teksteissä ei ole uuden tiedon tuottamisvelvoitetta. Nämä voivat olla esim. keveästi kirjoitettuja pohdintoja ym.

Julkaisuprosessi 1/2

TEKSTI TOIMITUSKUNNALLE

Toimitetut tekstit käsitellään keskimäärin kahden viikon kuluessa (pl. lomakaudet, jolloin käsittelyaika voi olla pidempi). Tämä koskee myös jo kertaalleen läpikäytyjä tekstejä.

Huomioithan, että etenkin julkaisupisteitä tavoittelevia tekstejä joudutaan joskus muokkaamaan kirjoittajan toimesta useasti. Tämä edesauttaa tekstin julkaisupisteen saamista. Mikäli työsuhteesi on päättymässä, toimita tekstisi tarpeeksi ajoissa, jotta ehdit vielä työstämään sitä toimituskunnan kommenttien pohjalta.

Voit esittää toiveaikataulun julkaisullesi, mutta tekstit pyritään julkaisemaan saapumisjärjestyksessä, sillä toisinaan niitä on useita jonossa. Jos lähetät useamman tekstin kerralla, niin huomioithan, että niitä kaikkia ei käsitellä ja julkaista yhtä aikaa.

Julkaisuprosessi 2/2

Lähetä teksti (.docx) parin kuvan kera ja kaikki siihen liittyvä viestintä kaikille toimituskunnan jäsenille sähköpostilla: Krista Anttila, Rositsa Röntynen, Sari-Maarit Peltola, Venla Saarelainen, Toni Laajalahti sekä Mari Partanen (vapaalla).

Toimita teksti muotoilemattomana (vain yksi fonttityyli jne.).

Tekstin on oltava jo julkaisukelpoista/viimeisteltyä sen saapuessa toimituskunnalle. Mikäli tekstiä ei ole viimeistelty, se palautetaan kirjoittajalle viimeisteltäväksi suoraan ennen kommentointia.

Toimituskunta kiinnittää huomiota ensisijaisesti vain tekstin ymmärrettävyyteen sekä osin julkaisupisteellisten julkaisujen vaatimuksiin. Lisäksi toimituskunta korjaa huomaamiaan pieniä kirjoitusvirheitä.

Toimituskunta antaa kommentteja ja ehdotuksia muokkauksista. **Otathan siis rakentavan palautteen vastaan, sillä tavoitteena on yhdessä tehdä tekstistä entistä parempi.**

Kieli

Blogin suositeltu maksimipituus on noin 500 sanaa.

Voit kirjoittaa suomeksi tai englanniksi.

Muista oikeinkirjoitus ja kielenhuolto.

Lue ja tarkasta teksti ennen kuin lähetät sen toimituskunnalle. Tekstin on oltava julkaisukelpoista ja viimeisteltyä, kun se tulee toimituskuntaan.

Muista houkutteleva otsikointi sekä koukuttava aloitus.

Innosta ja osallista. Teksti voi sisältää myös kysymyksiä tai kehotuksia. Blogikirjoitus voi ja saa herättää keskustelua.

Turbinaattori-blogissa edustat työnantajaa.

KUVAT, VIDEOT

Toimita kuvat aina erillisinä kuvatiedostoina (jpg, png). Muista toimittaa myös kuva itsestäsi ja muista kirjoittajista. Merkitse tekstiin mihin kohtaan kuva sijoittuu (*esim. ”kuva tähän”*). Muista, että kuva tarvitsee aina kuvatekstin. Kuvan ottaneen tai videon tehneen henkilön nimi tai lähde tulee aina merkitä.

Pyydä aina julkaisuluvat henkilöiltä, joita kuvissa tai videoissa mahdollisesti näkyy.

LÄHTEET JA VIITTAUKSET (*kts. Tarkemmat ohjeet s. 12*)

Julkaisupisteitä tavoittelevissa teksteissä viittaukset ja lähdeluettelo ovat usein oleellisia, sillä tekstissä olevilla viittauksilla osoitetaan, mikä osuus on kirjoittajan omaa ajattelua ja mikä ei.

Tarkista aina, että kaikkiin lähdeluettelon viitteisiin on viitattu tekstissä. Mikäli haluat tuoda esiin julkaisuja, joista lukija saa lisätietoa aiheesta, niin listaa ne erillisen Lue lisää -otsikon alle.

Voit upottaa tekstiisi myös linkkejä esim. nettisivuihin tai videoihin. Muistathan kuitenkin, että nettisivujen linkit eivät aina ole pysyviä.

PROJEKTIN TIEDOT

Mikäli kirjoitat projektista, tuo sen virallinen nimi esiin ja laita lyhenne sulkeisiin. Mainitse myös hankkeen toteuttajat ja rahoittaja. Blogin kiinnostavuuden kannalta on hyvä laittaa kaikki projektin esittelytieto kirjoituksen loppuun. **Mikäli projektista kirjoitetaan useita blogitekstejä eri henkilöiden toimesta, on tärkeää, että sisällöt suunnitellaan niin, etteivät blogitekstit ole samansisältöisiä.**

KIRJOITTAJATIEDOT

Tuo rohkeasti esiin oma asiantuntijuutesi (ml. kansakirjoittajat) ja varmista, että nimi sekä tehtävä JAMKissa löytyvät tekstin lopusta (ml. kuvat). Mikäli toinen henkilö tekee merkittävästi työtä tekstiisi, hänet on tärkeä ottaa mukaan kirjoittajaksi. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan [ohjeista](#) löydät tietoa mm. siitä, miten kirjoittajajärjestys määritellään.

KATEGORIAT JA AVAINSANAT

Voit halutessasi toivoa, mitä kategorioita ja avainsanoja blogisi yhteydessä käytetään, muutoin toimituskunta valitsee aiheeseen sopivimmat. Tähän mennessä käytetyt kategoriat ja avainsanat löydät: <https://blogit.jamk.fi/turbinaattori/>.

jamk

BLOGITEKSTIN JULKAISU JA MARKKINOINTI

Toimituskunta julkaisee blogin ja miettii sen jakamiseen sopivat JAMKin somekanavat. Nykykäytänteen mukaan kirjoittajat myös mielellään ”tägätään” somekanavissa (esim. LinkedIn, Facebook, Twitter). Blogit nousevat esille myös intrassa ja jamk.fi-sivustolla.

Muistathan jakaa julkaistua blogia edelleen omissa somekanavissasi ja rohkaista myös esim. projektitiimiäsi ja projektin osatoteuttajia tekemään samoin.

JUSTUS – julkaisujen tallennuspalvelu

Muista ilmoittaa julkaistu teksti julkaisutietojen [JUSTUS-tallennuspalvelussa](#). (luokka E ja E1)

Tarkemmat ohjeet:
Julkaisujen lähdemerkinnät
ja tekijänoikeudet

Miksi alkuperälähteet tärkeitä merkitä

Alkuperäiseen lähteeseen on aina viitattava, sillä se on **ainoa keino todentaa ja erotella kirjoittajan tuotos ja ajattelu alkuperäisestä lähteestä**. Merkinnällä kunnioitetaan alkuperäisen lähteen tekijän työtä ja oikeutta julkaisuunsa.

Alkuperäisessä lähteessä esitetyt havainnot voivat helposti myös muuttua toisen kirjoittajan tulkintojen kautta (ns. toissijainen lähde). Tällöin on parempi tarkistaa, mikä alkuperäinen tieto oli. Kirjoittaja osoittaa myös perehtymisen aihepiiriin tuomalla esiin muita aihepiiriä käsitteleviä tutkimuksia. (ks. Jyväskylän yliopisto, 2021.)

Alkuperäinen lähde tulee tuoda esiin sekä tekstin, kuvien, taulukoiden, verkkoaineistojen ja sosiaalisen median että muiden aineistojen osalta.

Ellei tieto ole kirjoittajan omaa, tiedon alkuperäinen lähde tuodaan esiin **sekä tekstissä (tekstin sisällä oleva viite) että lisäämällä lähde lähdeluetteloon**.

Lähdeviitteiden merkintä tekstissä

Lähes jokaisella julkaisualustalla (lehti, verkkolehti, blogi, ym.) on oma kirjoitusohjeensa tekstin viimeistelyyn (ml. viittaustekniikka). Niitä on tärkeä noudattaa, **mutta kaikista olennaisinta on noudattaa yhtä ja samaa tapaa läpi julkaisun. Turbinaattorissa viittaustyylillä on vapaa, kunhan tyyli on yhtenäinen läpi tekstin.**

Yleisin ja suositeltavin muoto tekstin seassa tehtävästä viittauksesta sisältää alkuperäislähteen **kirjoittajan/kirjoittajien sukunimet ja julkaisuvuoden**, esim. "Liukko & Perttula, 2021". Tarkista aina, että muotoilu on yhtenäinen kautta tekstin; käytätkö esimerkiksi pilkkua erottamaan vuosiluvun ja käytätkö &-merkkiä vai ja-sanaa.

Tarkempia ohjeita ja esimerkkejä tekstin sisäisistä lähdeviitteistä JAMKin sivuilta (Liukko & Perttula, 2021a):
<https://oppimateriaalit.jamk.fi/raportointiohje/5-lahteiden-kaytto/5-2-tekstiviitteiden-merkinta/>

Lähdeluettelon laatiminen 1/2

Turbinaattorissa lähdeluettelon viittaustyyli on vapaa, kunhan luettelo on sisäisesti yhtenäinen eli samaa tyyliä käytetään alusta loppuun.

Lähdeluetteloon laitetaan kaikki julkaisussa esiin tuodut lähteet aakkosjärjestykseen. Mikäli samalta kirjoittajalta tai kirjoittajajoukolta tai julkaisukanavalta on ilmestynyt useampia, lähteet merkitään ilmestymisjärjestyksessä (uusimmasta vanhimpaan).

Mikäli julkaisuja on samoilta kirjoittajilta samalta vuodelta, niin lähteet indeksoidaan pienaakkosin: *Liukko & Perttula, 2021a; Liukko & Perttula, 2021b. jne.*

Lähdeluettelon laatiminen 2/2

Lähdeviittauksen muotoilu riippuu siitä, millaiseen julkaisuformaattiin viittaa.

Alla olevat esimerkit sekä lisää ohjeita ja esimerkkejä lähdeluettelon merkinnöistä löytyvät JAMKin sivuilta (Liukko & Perttula 2021b): <https://oppimateriaalit.jamk.fi/raportointiohje/esimerkkeja-lahteiden-merkinnasta/>

Artikkeli, joka on julkaistu tieteellisessä lehdessä: Balachandran, K., Bi, Q., Rudrapatna, A., Seymour, J., Soni, R. & Weber, A. 2009. Performance assessment of next-generation wireless mobile systems. Bell Labs Technical Journal, 13, 4, 35–58. Viitattu 16.4.2016. <https://janet.finna.fi>, Academic Search Elite.

Kirja: Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2010. Tutki ja kirjoita. 15.–16. p. Helsinki: Tammi.

Nettisivu: Esteettömyydellä osallisuuteen Jyväskylän ammattikorkeakoulussa. 2009. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Viitattu 15.4.2009. www.urn.fi/URN:NBN:fi:jamk-1236326673-1 .

Raportti: Tunne- ja turvataidot osaamiseksi. 2014. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Viitattu 11.6.2015. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-830-365-0>.

Tekijänoikeudet

”Sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on tekijänoikeus teokseen - -”

(tekijänoikeuslaki 1 §)

Tekijänoikeudet on muistettava myös projekteissa.

Projektissa tuotetaan monenlaisia julkaisuja joko projektihenkilöstön tai ostopalvelujen kautta. Nämä aineistot ovat **yhtäläillä** tekijänoikeuslain alaisia (tekstit, valokuvat, videot, taitetut kuvat ja kartat, ym.), joten ilman viittausta alkuperäiseen tai tekijän lupaa niitä ei voida hyödyntää.

Tekijänoikeus voi siis koskea myös erilaisia taittotöitä silloin, kun työ sisältää myös ulkoasun tms. suunnittelun (kartat, kuvat, asiakirjapohjat, esityspohjat, ym.). Tällöin ei voi suoraan hyödyntää toisen henkilön suunnittelemaa visuaalista työtä muotoilemalla sitä osin uusiksi ilman, että alkuperäisen teoksen tekijä ja lähde mainitaan tai tekijän lupa on saatu (kartat, kuvat, ym.). Siksi projekteissa on hyvä käydä keskustelua näistäkin aiheista.

Lähteet: ImagOA-opas, 2021; Jyväskylän yliopisto, 2021; Kuvasto, 2021.

Lisätietoa ja lähteitä

ImagOA-opas, 2021. ImagOA-opas - Avoin tiede ja kuvien käyttö - LibGuides at Aalto University. <https://libguides.aalto.fi/imagoa>

Liukko, S. & Perttula, S. 2021a. Tekstiviitteiden merkintä. Viitattu 17.8.2021.
<https://oppimateriaalit.jamk.fi/raportointiohje/5-lahteiden-kaytto/5-2-tekstiviitteiden-merkinta/>

Liukko, S. & Perttula, S. 2021b. Esimerkkejä lähteiden merkinnästä. Viitattu 17.8.2021.
<https://oppimateriaalit.jamk.fi/raportointiohje/esimerkkeja-lahteiden-merkinnasta/>

Jyväskylän yliopisto, 2021. Tutkimusetiikka ja tekijänoikeudet — Jyväskylän yliopiston Koppa (jyu.fi). Viitattu 21.7.2021. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/kirjasto/kirjastotuutori/lahteet-hallintaan/tutkimusetiikka>

Kuvasto, 2021. Saanko siteerata taideteosta? <https://kuvasto.fi/2019/02/saanko-sit>

Kirjoittamisen iloa!

Krista Anttila, tutkija, [krista.anttila\(ät\)jamk.fi](mailto:krista.anttila@jamk.fi)

Rositsa Röntynen, projektipäällikkö, [rositsa.rontynen\(ät\)jamk.fi](mailto:rositsa.rontynen@jamk.fi)

Sari-Maarit Peltola, lehtori, [sari-maarit.peltola\(ät\)jamk.fi](mailto:sari-maarit.peltola@jamk.fi)

Venla Saarelainen, projektisihteeri, [venla.saarelainen\(ät\)jamk.fi](mailto:venla.saarelainen@jamk.fi)

Toni Laajalahti, viestintäsuunnittelija, [toni.laajalahti\(ät\)jamk.fi](mailto:toni.laajalahti@jamk.fi)

Mari Partanen, tutkija, [mari.partanen\(ät\)jamk.fi](mailto:mari.partanen@jamk.fi) (**vapaalla**)

jamk | **Jyväskylän ammattikorkeakoulu**
University of Applied Sciences